

CAMINS DE DOLOR

Poemes de la nostra guerra

IX

ALES NEGRES

HORES D'ANGOIXA

Sons de sirena en la nit!
Sagetes de llum enlaire!
Crits d'angoixa i de dolor,
i un dramàtic batec d'ales!...

Sagetes de llum que es claven
inquiètes pel firmament,
com espases lluminoses
que vulguin esquinçar el cel...

La ciutat s'ha desvetllat
i l'angoixa l'aclaparà!...
De la volta del cel blau
cau una pluja que mata...

Van finint totes les llums,
i sols brilla l'estelada
i les espases de foc,
que es claven furgant els núvols.

I l'angoixa es va estenent
com una boira que plana
pels suburbis i ravals;
que la mort ronda pels aires!

ALIGOTS!...

L'horitzó s'ha ennuvolat
i s'acosta la tempesta;
retruny per la immensitat
un rumor que no és de festa...

Uns aligots han passat
amb vils afanys de conquesta;
arreu la mort han sembrat
ennegrint la seva gesta.

Gesta covarda i cruel,
que tan sols l'empeny l'anhel
satànic d'assassinar!...

I en sa estúpida follia
van seguint la seva via
pas a pas, vers el fossar!...

ASSASSINS!...

¿No sentiú plorà un infant
d'entre la casa enrunada?
¿No sentiú l'esgarrinxada
que fibla la vostra carn?

¿No se us subleva la sang
quan veieu amenaçada
la Pàtria tan cobejada
pel vil estranger bergant?

Per cada llar destruïda,
per cada vida immolada
han de caure mil botxins;

i així pagarà ben cara
la llibertat que suara
volen prendre els assassins!...

R. MASSIP I TARRAGÓ

D'haver els comunistes alemanys l'any 1926 copsat l'abast que tenia el que fos un demòcrata o un reaccionari el que presidís la República proclamada a Weimar, la reacció tedesca no hauria pogut amb tan poc esforç guanyar tan important posició, ja que el resultat de l'elecció que ens ocupa va ésser, poc més o menys, el següent: catorze milions i estacig de vots per al candidat de la reacció; dotze milions set-cents mil per al candidat demòcrata, i dos milions i mig per al candidat comunista. Comparant, doncs, el resultat descrit, hom s'adona com el que possibilità a Hindenburg ocupar la primera magistratura de la República alemanya, no fou degut a què en l'esmentat país fossin major nombre els partidaris de l'absolutisme que els aimants del progrés, sinó en haver-se negat els comunistes a atorgar llurs sufragis a Marx, per quant sumats els vots obtinguts per aquest amb els obtinguts per Thaelman, resulta que entre ambdós en reuniren més

d'un milió més que el fracassat de la gran guerra.

La victòria que la inconsciència dels comunistes en tal ocasió facilità a la reacció alemanya, va permetre-li preparar-se — sense cap mena de risc — el terreny per a reconquerir les posicions perdudes l'any 1918 i que el seu lacai Hindenburg, aprofitant-se de l'important lloc que ocupava, realitzà en la forma següent:

No gosant eliminar de cop i volta els socialistes de les funcions governamentals, per por a sofrir un fracàs semblant al que experimentaren amb motiu de la revolta de von Kapp l'any 1920, els hi va permetre de governar, posant-los-hi però, el vet a tota obra tendent a millorar la sort dels treballadors i emparant, amb l'autoritat que tan alt càrrec li donava, totes les extramilitacions dels Elms d'Acer i lligues patriòtiques, amb el deliberat propòsit d'irritar als obrers per tal que aquests, decepcionats de l'obra governamental dels so-

cialistes, s'apartessin de tal partit, cosa que assolí ja que fóren molts milers els que l'abandonaren ingressant a les rengleres del partit comunista o del partit nacional-socialista el que explica la ràpida creixença dels mateixos. Els més, però, anaren a recloure's als Sindicats amb la creença que des dels mateixos podrien fer tasca profitosa per als obrers, cosa impossible per ésser aquells completament ineficaços a causa d'haver-s'hi infiltrat els nazis.

Desarticulada la força política dels obrers, ja que socialistes i comunistes estaven a mata-degolla i no constituïent ja un perill per als plans de la reacció, va poder, sense cap perill, el reaccionari Hindenburg, apartar del govern als socialistes que fóren substituïts per un conglomerat heterogeni de catòlics, demòcrates i algun reaccionari moderat, sota la presidència del timorat Brüning, el qual, al cap de poc temps va ésser substituït per von Papen, que ja sense miraments de cap mena actuà contra les organitzacions obreres i partit de tendència democràtica. Com que von Papen no va tenir el suport de tot el partit nacional-socialista per oposició de Strasser que gaudia de gran prestigi en tal partit per ésser considerat com el més capacitat i fidel als principis del mateix, fou cridat a presidir el Govern el general Schleicher, que no fou tan sumís com la reacció el creà per quant enlloc d'ésser complaent amb els nazis, es proposà posar fi a les bravates dels mateixos tot preparant la convocatòria de noves eleccions, cosa que espantà a la reacció, ja que tot feia preveure que una consulta electoral lliure de la coac-

ció governamental, hauria estat una desfeta per al partit de Hitler per quant Otto Strasser, veient com l'ex-pintor adulterava de manera tan descarada la doctrina nacional-socialista que havia donat vida al partit, se'n apartava disposant-se a crear-ne un de nou amb els partidaris dels general/Schleicher, i en tre socialistes i comunistes s'iniciaven corrents de cordialitat, la reacció pressionà fortament Hindenburg perquè de cap de les maneres consentís al Canciller Schleicher dissoldre el Reichstag, portant com a conseqüència el que aquell fos acomiadat de la cancelleria i cridat per a ocupar-la el sanguinari Hitler, el qual, celebrades les eleccions que realitzà emprant un terror sense precedents, no va permetre als diputats de l'oposició entrar al Parlament, i Schleicher, Strasser, Rohm i d'altres significats nacional-socialistes foren assassinats personalment per ell.

Heu-vos aquí les conseqüències del retard de la III^a Internacional en adonar-se de la impossibilitat de convertir al comunisme a tots els obrers i revolucionaris del món. No li'n fem retret; per quant els homes que per aquells anys dirigien tal Organisme i que no volien tenir tractes amb ningú que no fos comunista, no són pas els mateixos que els que llançaren la saludable consigna de Front Popular que tan bons resultats donà a França, a Espanya, i com el donarà arreu on sigui realitzat, per ésser a bastament palesat que som molts més els partidaris del progrés que els de l'esclavitud.

MIQUEL VILAGINES

CARNET INTERNACIONAL

Els fets esdevinguts a Alemanya darrerament i que volen justificar els dirigents del III Reich, com a reacció natural del poble contra l'acció d'un sol home, un menor d'edat que ofuscadament i portat per la desesperació de veure la injustícia ensenyar-se amb els seus, perpetrà l'atemptat que costà la vida a von Rath, han esdevingut de tal volum que han assolit el privilegi de fixar l'atenció de l'opinió pública mundial.

La desproporció entre l'atemptat de París — reproable per tot home sensat — i la pretesa represàlia a què ha donat lloc, és tan enorme i la monstruositat de fer recaure damunt tota una raça la responsabilitat d'un acte portat a cap per un dels seus components, tan inhumana, que la consciència universal es sent revoltada contra els incendis i d'altres excessos a què han vingut lliurant-se els energúmens del nazisme i en major grau, si cap, contra la persecució oficial i organitzada que comporta mesures d'expoliació, vexació i crueltat no compatibles amb un mínim de sensibilitat.

El nacional-socialisme alemany ha vingut apuntant-se èxit darrera èxit en aquests últims temps, més per les complicitats i tolerància dels seus amics, encoberts o declarats, de fora, que per la seva acció diplomàtica i força inicial. Avui, però, sembla evident que els actuals dirigents d'Alemanya, estimulats per l'èxit i fiats en les complicitats esmentades, risquen de reincidir en els errors dels governants imperialistes durant la gran guerra, i faciliten l'acció dels adversaris de la seva política debilitant a l'ensem la posició dels seus propis simpatitzants de l'estranger.

No és que creguem en l'eficàcia absoluta de l'actual reacció general contra els procediments emprats pel Reich. La nostra pròpia experiència en primer lloc i la d'Àustria i Txecoslovàquia inviten al pessimisme. L'egoisme del ciutadà mitjà que forma la gran massa de l'opinió pública de les nacions lliures d'Europa, sàviament cultivat i desorientat per gran part de la titulada gran premsa, sembla incapaç de reaccionar d'altra manera que amb una platònica simpatia per les víctimes de l'agressivitat totalitària. Però els homes d'élite, que senten la seva responsabilitat en els diferents camps de la política de França i Anglaterra i que amb una visió més àmplia que els actuals governants, voldrien veure rectificada la perillosa trajectòria actual, han de veure facilitats els seus esforços per tal d'obtenir un canvi en l'opinió, que permeti pressionar els respectius governs per a acabar amb la sèrie de concessions a la política de xantage i violència, que de no ésser rectificada acabarà fatalment imposant el predomini d'Alemanya per sobre de totes les altres potències.

La reacció general que acaba de manifestar-se als Estats Units per part de totes les tendències d'opinió, com palesament ho comprova les manifestacions que l'ex-president Hoover acaba de realitzar, no és pas negligible. A Nord Amèrica es donen perfectament compte a més, del perill que comporta per la seva influència política i especialment econòmica damunt l'Amèrica del Sud, la força de l'expansionisme germànic. Per tal motiu i tractant-se d'un país els dirigents del qual tenen en el seu programa l'hegemonia de la raça, i quins mitjans per a imposar-la no s'aturen davant les més grans enormitats, fa, que si bé la teoria d'inhibició de la gran nació americana en els assumptes d'Europa compta amb un gran volum d'opinió, que les claudicacions de les potències democràtiques a Munic, han permès de reforçar, creiem fóra possible interessar al govern de Roosevelt, en una acció de conjunt per a fer entrar les relacions internacionals per camins en consonància amb el respecte als tractats i a la sobirania dels pobles.

Creiem, no obstant, que per a arribar als efectes apuntats, cal donar temps al temps, car no hi ha dubte de què el principal obstacle ve representat per la política personal de Chamberlain, que no és home que doni fàcilment el braç a force i que recolzat pels grans interessos de la Citi, i els èxits del seu pseudopacifisme, no és fàcil vulgui rectificar la línia de la política estrangera que ve desenrotllant. Bo, és, però, que dintre la seva mateixa majoria, es dibuixi cada dia més una oposició creixent a les esmentades directrius, el que fa creure que la part més liberal del partit conservador anglès, ultra no sentir-se identificada amb la política del primer ministre, preveu l'esdevenidor, i vol assegurar-se i assegurar el partit contra una probable rectificació de l'opinió pública.

S. FIGUERAS

Quatre mesos ha costat a Itàlia i Alemanya reconquistar un territori pres amb quaranta-vuit hores pel gloriós Exèrcit de la República